

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Fundamentos de Enfermería	Código	750G01107	
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	Anual	Primeiro	Obrigatoria	12
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Sobrido Prieto, Natalia	Correo electrónico	natalia.sobrido@udc.es	
Profesorado	Sobrido Prieto, Natalia	Correo electrónico	natalia.sobrido@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.gal/			
Descrición xeral	Co estudo de Fundamentos de Enfermería preténdese introducir ao alumno nas ciencias da Enfermería, coa intención de que sexa capaz de comprender a función principal e diferenciada da profesión enfermeira e, ao continuar os estudos de cursos superiores, integre os conceptos fundamentais e a metodoloxía de traballo das/os enfermeiras/os para o coidado do individuo e dos grupos, e relacione os problemas de saúde coas necesidades básicas do ser humano.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A21	Identificar, integrar e relacionar o concepto de saúde e os coidados, desde unha perspectiva histórica, para comprender a evolución do coidado de enfermaría.
A22	Comprender desde unha perspectiva ontolóxica e epistemolóxica, a evolución dos conceptos centrais que configuran a disciplina de enfermaría, así como os modelos teóricos máis relevantes, aplicando a metodoloxía científica no proceso de coidar e desenvolvendo os planes de coidados correspondentes.
A23	Aplicar o proceso de enfermaría para proporcionar e garantir o benestar, a calidade e seguridade ás persoas atendidas.
A24	Coñecer e aplicar os principios que sustentan os coidados integrais de enfermaría.
A25	Dirixir, avaliar e prestar os coidados integrais de enfermaría, ao individuo, a familia e a comunidade.
A37	Realizar as técnicas e procedementos de coidados de enfermaría, establecendo unha relación terapéutica cos enfermos e familiares.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa nun equipo interdisciplinar.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B7	Comunicarse de maneira efectiva en un entorno de traballo.
B8	Capacidade de análise e sínteses.
B9	Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica.
B10	Capacidade para adaptarse ás situacións novas.
B11	Capacidade e habilidade de xestión da información.
B12	Capacidade para organizar e planificar.
B13	Toma de decisións.
B14	Habilidades interpersonais.
B15	Capacidade para comunicarse con persoas non expertas na materia.
B16	Coñecer e apreciar a diversidade e a multiculturalidade.
B18	Desenvolver a capacidade de liderado.
B19	Coñecementos de informática relativos ao ambiente de estudio.
B20	Sensibilidade cara a temas medioambientais.
B21	Implicación na calidade e busca/procura da excelencia.

B22	Capacidade para motivarse e motivar a outros.
B24	Fomentar e aplicar os dereitos fundamentais e a igualdade entre homes e mulleres.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
C10	CB2 Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos a seu traballo ou vocación de unha forma profesional y posúan as competencias que solen demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
C11	CB3 Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
C12	CB4 Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Analizar o desenvolvemento das sociedades ao longo da historia, describindo o proceso saúde-enfermidade para que, a través disto, se identifique a función de coidar nas sociedades de cada época.	A21	B1 B5 B7 B8 B11 B12 B14 B16 B18 B19	C3 C7 C8
Identificar a función diferenciada da Enfermaría e comprender a importancia do establecemento dun marco teórico propio que de sentido á actuación profesional.	A22	B1 B3 B4 B5 B6 B10 B21 B22 B24	C4 C6 C7 C8 C10

Comprender a evolución dos conceptos centrais da disciplina de enfermaría, así como as teorías e os modelos conceptuais máis relevantes.	A24	B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B11 B14 B16 B18 B20 B21 B24	C4 C7 C10
Describir a metodoloxía científica e a súa aplicación en enfermaría. Proceso de atención de enfermaría.	A22 A25	B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B11 B12 B13 B21	C11 C12
Aplicar o proceso de atención de enfermaría.	A23	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B19 B20 B21 B22 B24	C3 C4 C6 C7 C8 C10 C11 C12

Valorar e planificar coidados básicos para a atención das necesidades fundamentais do ser humano.	A24	B4	C3
	A37	B5	C4
		B6	C7
		B7	C8
		B8	C10
		B10	C11
		B12	C12
		B14	
		B15	
		B16	
		B20	
		B21	
		B22	
		B24	

Contidos	
Temas	Subtemas
HISTORIA DA ENFERMARÍA	<p>Tema 1. ETAPA DOMÉSTICA DOS COIDADOS DE ENFERMERÍA</p> <ul style="list-style-type: none">1.1. Prehistoria1.2. Civilizacións Antiguas.1.3. Mundo Clásico: Grecia antiga, Roma <p>Tema 2. ETAPA VOCACIONAL DOS COIDADOS DE ENFERMERÍA</p> <ul style="list-style-type: none">2.1. Inicio do Cristianismo2.2. Alta e Baixa Edade Media2.4. Mundo Moderno2.5. Etapa Vocacionai en España <p>Tema 3. ETAPA TÉCNICA DOS COIDADOS DE ENFERMERÍA</p> <ul style="list-style-type: none">3.1. Mundo Contemporáneo3.2. Nova concepción da Enfermería3.3. Inicio da Profesionalización do Coidado3.4. Etapa Técnica en España <p>Tema 4. ETAPA PROFESIONAL DOS COIDADOS DE ENFERMERÍA</p> <ul style="list-style-type: none">4.1. Profesionalización do Coidado: Ámbito de actuación4.2. Formación enfermeira: Reforma universitaria nos 90, Espacio Europeo de Educación Superior4.3. Campo de actuación da enfermeira profesional4.4. Disciplina enfermeira no momento actual4.5. Etapa Profesional en España

ENFERMARÍA PROFESIONAL. MODELOS E TEORÍAS DE ENFERMARÍA

TEMA 1. A ENFERMARÍA PROFESIONAL.

- 1.1 Concepto de Enfermaría.
- 1.2 Campo de actuación.
- 1.3 Características dunha profesión.
- 1.4 Supostos básicos da profesión de Enfermaría.

TEMA 2. FUNCIÓN DIFERENCIADA DA PROFESIÓN DE ENFERMARÍA.

- 2.1 Funcións e función de Enfermaría.
- 2.2 O equipo de saúde. A enfermeira como membro do equipo de saúde

TEMA 3. MARCO CONCEPTUAL DA PROFESIÓN DE ENFERMARÍA.

- 3.1 Concepto de Marco Conceptual dunha profesión.
- 3.2 Necesidade de establecer un marco conceptual.
- 3.3 Elementos que o compoñen.

TEMA 4. MODELOS DE COIDADOS EN ENFERMARÍA.

- 4.1 Concepto de Modelo. Elementos dun modelo.
- 4.2 Necesidade da adopción dun modelo na práctica.
- 4.3 Criterios de clasificación dos modelos. Tendencias.
- 4.4 Modelos máis representativos.
- 4.5 O modelo de cuidados de Florence Nightingale.
- 4.6 O modelo de cuidados de Virginia Henderson.
- 4.7 O modelo de cuidados de Dorothea Orem.

METODOLOXÍA CIENTÍFICA E A SÚA APLICACIÓN EN ENFERMARÍA. O PROCESO DE ATENCIÓN DE ENFERMERIA

TEMA 1. A APLICACIÓN DO MÉTODO CIENTÍFICO EN ENFERMARÍA: O PROCESO DE ATENCIÓN DE ENFERMARÍA.

- 1.1 O Proceso de Atención de Enfermaría: orixe e historia.
- 1.2 O Proceso como método de solución de problemas.
- 1.3 Etapas do proceso de Enfermaría.

TEMA 2. PRIMEIRA ETAPA DO PROCESO DE ATENCIÓN DE ENFERMARÍA: A VALORACIÓN

- 2.1 A recollida e selección de datos. Métodos para a recollida. Fontes que achegan datos.
- 2.2 A recollida de datos a través da entrevista. A entrevista como forma de comunicación e como medio de obtención de datos.
- 2.3 A recollida de datos a través da observación. Concepto e fins da observación.

TEMA 3. SEGUNDA ETAPA DO PROCESO DE ATENCIÓN DE ENFERMARÍA: IDENTIFICACIÓN DE PROBLEMAS: O DIAGNÓSTICO DE ENFERMARÍA.

- 3.1 Análise dos datos recollidos.
- 3.2 Diagnóstico de Enfermaría. Concepto. Evolución histórica.
- 3.3 Sistemas de clasificación dos Diagnósticos de Enfermaría
 - 3.3.1 Taxonomía diagnóstica.
- 3.4 Compoñentes do Diagnóstico de Enfermaría.
- 3.5 Clasificación dos Diagnósticos de Enfermaría.
- 3.6 Formulación correcta do Diagnóstico de Enfermaría.
- 3.7 Problemas Interdependentes. Concepto. Diferenzas entre Diagnóstico de Enfermaría e Problema Interdependente.

TEMA 4. TERCEIRA ETAPA DO PROCESO DE ENFERMARÍA: A PLANIFICACIÓN DOS COIDADOS.

- 4.1 Concepto e finalidade.
- 4.2 Selección de prioridades.
- 4.3 Establecemento de obxectivos.
- 4.4 Determinación de actividades.
- 4.5 Introducción á clasificación das intervencións enfermeiras (NIC) e a clasificación de resultados de enfermaría (NOC).

TEMA 5. CUARTA ETAPA DO PROCESO DE ENFERMARÍA: A EXECUCIÓN DO PLAN DE COIDADOS.

- 5.1 A execución do planificado. Persoas que interveñen na execución do Plan de Coidados.
- 5.2 Formas de intervención da enfermeira no Plan de Coidados.

TEMA 6. QUINTA ETAPA DO PROCESO DE ENFERMARÍA: A AVALIACIÓN

- 6.1 Concepto de avaliación no Proceso de Enfermaría.
- 6.2 Elementos e aspectos da avaliación.
- 6.3 Instrumentos de avaliación. Formas de avaliación.

COIDADOS BÁSICOS DE ENFERMARÍA	<p>TEMA 1. NECESIDADE DE OSIXENACIÓN</p> <p>TEMA 2. NECESIDADE DE NUTRICIÓN E HIDRATACIÓN</p> <p>TEMA 3. NECESIDADE DE ELIMINACIÓN</p> <p>TEMA 4. NECESIDADE DE MOVERSE E DE MANTER UNHA BOA POSTURA</p> <p>TEMA 5. NECESIDADE DE DESCANSO E SOÑO</p> <p>TEMA 6. NECESIDADE DE USAR PRENDAS DE VESTIR AXEITADAS</p> <p>TEMA 7. NECESIDADE DE TERMORREGULACIÓN</p> <p>TEMA 8. NECESIDADE DE HIXIENE E PROTECCIÓN DA PEL</p> <p>TEMA 9. NECESIDADE DE EVITAR OS PERIGOS</p> <p>TEMA 10. NECESIDADE DE COMUNICARSE</p> <p>TEMA 11. NECESIDADE DE VIVIR SEGUNDO AS SÚAS CRENZAS E VALORES</p> <p>TEMA 12. NECESIDADE DE TRABALLAR E DE REALIZARSE</p> <p>TEMA 13. NECESIDADE DE PARTICIPAR EN ACTIVIDADES RECREATIVAS</p> <p>TEMA 14. NECESIDADE DE APRENDIZAXE</p>
--------------------------------	---

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A21 A22 B16 B20 B24 C8	42	105	147
Obradoiro	A23 A24 A25 A37 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B18 B19 B20 B21 B22 B24 C3 C4 C6 C7 C8 C10 C11 C12	40	105	145
Proba mixta	A24 A25 B2 B3 B8 B9 B12 B13 C11	4	0	4
Presentación oral	A21 A22 B3 B7 B8 B14 C10	2	0	2
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Sesión maxistral	Exposición oral realizada por parte do profesor e aberta á participación do alumno, que será complementada coa utilización dos medios audiovisuais necesarios.
Obradoiro	Modalidade formativa orientada á aplicación de aprendizaxes na que se poden combinar diversas metodoloxías/probas: exposicións, simulacións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, deseño de proxectos, probas de coñecementos, etc Estudo de casos: estudo, resolución e posta en común ante determinadas situacións de saúde/enfermidade mediante a utilización da metodoloxía científica enfermeira (Proceso de Atención de Enfermaría)
Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta única, de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Inclúiranse tamén resolucións de casos clínicos.
Presentación oral	Actividade baseada na exposición oral, onde se produce unha interacción ordenada entre docente e estudante, expondo cuestións que o alumno deberá responder, de forma oral, podendo así valorar o seu proceso de aprendizaxe e o coñecemento que posúe da materia, así como a capacidade de razoamento, espírito crítico, capacidade de síntese e de relación sobre os contidos do programa.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Obradoiro	A atención personalizada, que se describe en relación a estas metodoloxías concíbense como momentos de traballo, onde interactúa o alumno co profesor. A forma e o momento en que se desenvolverá indicárase en relación a cada actividade ao longo do curso segundo o plan de traballo da materia.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Obradoiro	A23 A24 A25 A37 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B18 B19 B20 B21 B22 B24 C3 C4 C6 C7 C8 C10 C11 C12	Para a avaliación de competencias, realizarase unha avaliación continua do estudante, levando a cabo ao longo do curso, diferentes probas e utilizando distintas metodoloxías.	25
Presentación oral	A21 A22 B3 B7 B8 B14 C10	Actividade baseada na exposición oral, onde se produce unha interacción ordenada entre docente e estudante, expondo cuestións que o alumno deberá responder, de forma oral, podendo así valorar o seu proceso de aprendizaxe e o coñecemento que posúe da materia, así como a capacidade de razoamento, espírito crítico, capacidade de síntese e de relación sobre os contidos do programa.	10
Proba mixta	A24 A25 B2 B3 B8 B9 B12 B13 C11	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Inclúiranse tamén resolucións de casos clínicos.	65

Observacións avaliación

ASPECTOS A TER EN CONTA NA AVALIACIÓN:

OBRADOIROAs actividades deseñadas ao longo do proceso de aprendizaxe e a resolución de exercicios de autoavaliación, establécense como mecanismos de avaliación continua, polo que non son de carácter obrigatorio.

No caso de que o estudante non as realice, non obterá a porcentaxe correspondente e por tanto non se sumará ás das outras metodoloxías establecidas dentro da materia. Esta situación será de aplicación tanto na primeira como na segunda oportunidade.

Supón o 25% da nota final da materia (máximo 2,5 puntos)

PRESENTACIÓN ORALEsta metodoloxía establécese como mecanismo de avaliación continua, polo que non é de carácter obrigatorio.

No caso de que o estudante non a realice, non obterá a porcentaxe correspondente para sumar ás outras metodoloxías establecidas dentro da materia. Esta situación será de aplicación tanto na primeira como na segunda oportunidade.

Supón o 10% da nota final da materia (máximo 1 punto)

PROBA MIXTAA realización e superación da proba mixta é obrigatoria para superar a materia.

A Proba Mixta considerárase superada cando se alcance o 50% da cualificación máxima outorgada á devandita proba.

Supón o 65% da nota final da materia (máximo 6,5 puntos)

PRIMEIRA OPORTUNIDADE:

A avaliación anteriormente descrita é a PROGRAMADA para todos os alumnos con MATRICULA COMÚN que se presenten á primeira oportunidade.

As cualificacións obtidas na avaliación continua (Obradoiro e Presentación Oral) só se aplicarán cando a Proba Mixta sexa superada. En caso contrario, non se computarán, figurando como cualificación final da materia, unicamente a obtida na Proba Mixta.

As probas superadas na primeira oportunidade conservaranse para a segunda oportunidade, coa cualificación obtida.

SEGUNDA OPORTUNIDADE:

Para a Segunda Oportunidade aplicaranse os mesmos criterios de avaliación que os descritos na Primeira Oportunidade.

MATRÍCULA PARCIAL:

Os alumnos de MATRICULA PARCIAL poderán optar por examinarse por escrito en primeira e segunda oportunidade nun único exame que se corresponderá coas datas oficiais aprobadas en Xunta de Facultade, onde se aplicarán as porcentaxes relativas a cada parte do contido da materia.

Os alumnos matriculados baixo esta modalidade, deberán comunicar a súa condición á profesora da materia, durante as dúas primeiras semanas de clase, especificando se desexan facer uso da súa condición.

DISPENSA ACADÉMICA DE EXENCIÓN DE ASISTENCIA:

De acordo á normativa da UDC, admítase dispensa académica de exención de asistencia, nesta materia. Os alumnos con dispensa académica de exención de asistencia, poderán optar por examinarse por escrito en primeira e segunda oportunidade nun único exame que se corresponderá coas datas oficiais aprobadas en Xunta de Facultade, onde se aplicarán as porcentaxes relativas a cada parte do contido da materia.

Os alumnos matriculados baixo esta modalidade, deberán comunicar a súa condición á profesora da materia, durante as dúas primeiras semanas de clase, especificando se desexan facer uso da súa condición.

OPORTUNIDADE ADIANTADA:

Os alumnos que soliciten OPORTUNIDADE ADIANTADA deberán examinarse por escrito a través dun único exame que se corresponderá coas datas oficiais aprobadas en Xunta de Facultade.

MATRÍCULA DE HONRA:

Os estudantes que desexen optar a matrícula deberán cumprir os seguintes requisitos:

Obter unha nota media superior a 9 na cualificación final da materia. Presentarse ás probas establecidas de avaliación continua e alcanzar as mellores cualificacións. Tras a aplicación do criterio establecido, a decisión final quedará supeditada á consideración das profesoras da materia.

FRAUDE E RESPONSABILIDADES DISCIPLINARIAS:

Segundo o establecido na normativa da UDC:

- 1.- Se durante a realización dunha proba de avaliación os profesores responsables teñen coñecemento da quebra dos principios de decoro,

legalidade ou mérito individual tales como o uso de documentos ou instrumentos non permitidos, a copia ou intento de copia dos resultados obtidos por compañeiros, a comunicación entre estudantes ou un comportamento impropio, procederáse á expulsión inmediata do estudante da proba de avaliación e redactarase unha acta cos motivos, que se enviará ao decano ou director xunto coas verificacións documentais que estime oportunas para a súa valoración. Todo, sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese proceder de acordo coa cualificación da falta cometida polo alumno infractor.

2.- Queda prohibido o acceso á realización das probas de avaliación con instrumentos electrónicos ou dispositivos móbiles acesos, non expresamente autorizados polo profesorado responsable, o cal será causa suficiente de expulsión da proba, despois de redactar a acta correspondente que se enviará ao centro.

3.- A expulsión dunha proba de avaliación implicará a cualificación de suspenso (nota numérica de 0) na convocatoria da materia.

4.- Na realización de traballos, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través de internet, sen indicación expresa da súa orixe e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, poderá ser considerada causa de cualificación de suspenso na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento.

E de acordo co establecido no Artigo 11, apartado 4, b), do Regulamento disciplinar do estudantado da UDC:

A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederáse a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Donahue, Patricia M. (1988). Historia de la enfermería. Barcelona: Doyma - Nightingale, Florence (2011). Notas sobre enfermería : qué es y qué no es. Barcelona : Elsevier Masson - Siles, José (2011). Historia de la enfermería. Madrid: Difusión Avances en Enfermería - María Luisa Martínez Martín, Elena Chamorro Rebollo (2017). Historia de la Enfermería : evolución histórica del cuidado enfermero. 3ª edición. Barcelona: Elsevier - Alligood, Martha Raile (2018). Modelos y teorías en enfermería. 9ª edición. Madrid : Elsevier Science - Fernández Ferrín, Carmen (2000 (2003 reimp.)). Enfermería fundamental/Colección Master de Enfermería. Barcelona : Masson - Kozier y Erb (2013). Fundamentos de enfermería : conceptos, proceso y práctica. 9ª edición. Madrid : Pearson Prentice Hall - NANDA Internacional (2021). Diagnósticos enfermeros : definiciones y clasificación : 2021-2023. Barcelona: Elsevier - (). Híades : revista de historia de la enfermería. Alcalá de Guadaíra: Grupo Andaluz para la Investigación de la Historia de la Enfermería. Qalat Cháb - (). Metas de Enfermería. Ribarroja (Valencia): Difusión Avances de Enfermería - (). Revista Rol de enfermería. Barcelona : Ediciones Rol - (). Enfermería clínica. Ámsterdam : Elsevier Science Direct - (). Enfermería Global. Murcia: Universidad de Murcia - (2015). Herramienta online para la consulta y diseño de Planes de Cuidados de Enfermería. [Internet]. NNNConsult. Elsevier
Bibliografía complementaria	<p>A bibliografía considerada como complementaria para o estudo desta materia facilitaráselle ao alumno a medida que se aborden cada un dos temas do programa, a través da plataforma Moodle.</p>

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Anatomía/750G01001

Sistemas da información e comunicación en ciencias da saúde/750G01004

Fisioloxía/750G01105

Materias que continúan o temario

Estancias Clínicas I/750G01025

Estancias Clínicas II/750G01026

Practicum/750G01032

Enfermería Clínica I/750G01034

Enfermería Clínica II/750G01035

Observacións

Recomendacións para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumprir co obxectivo da acción número 5: ?Docencia e investigación saudable e sustentable ambiental e social? do "Plan de Acción Green Campus Ferrol": 1.- A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos 2.- Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais3. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías